

Ineseño Chumash

Lucie Medová

BZOL, ZS 2009, 23. října 2009

Uvažujte o následujících větách z jazyka Ineseño Chumash (kterým se mluvilo na sever od Santa Barbary v Kalifornii, USA). Apostrof ' stojí za ráz (zvuk, který v češtině produkujeme zcela spontánně když vyslovujeme slovo začínající na vokál, jako *okno*, kupříkladu).

- (1) a. Stelmemen.
On se toho dotýká.
b. Noktelmemen.
Já se toho budu dotýkat.
c. Nosiytelmemen.
Oni se toho budou dotýkat.
- (2) a. Nokc'imutelew.
Já to kousnu.
b. Kiyč'imutelew.
My to kousneme.
- (3) a. Sxiliwayan.
To plave.
b. Nokiyxiliwayan.
My budeme plavat.

1. Morfologická segmentace

- (a) Segmentujte jednotlivé morfémy v těchto větách.
- (b) Určete gramatické a lexikální morfémy.
- (c) Kolik morfémů se může objevit v Ineseño Chumašském slově?
- (d) Vytvořte *šablonu* (templát; template *anglicky*) pro morfematické uspořádání Ineseño Chumašských slov (z dat, která máte k dispozici, tj. příklady (1) – (3)). Pokud se některá gramatická kategorie nemusí objevit v Ineseño Chumašském slově nutně, dejte ji do kulatých závorek ().

2. Přeložte následující věty do češtiny.

- (4) a. Ktelmemen.
b. Sc'imutelew.
c. Nociyč'imutelew.

- d. Kiyxiliwayan.
- e. Nokxiliwayan.

3. Reduplikace

V příkladech (5) – (7) najdete ukázkou Ineseño Chumašské reduplikace.

- (a) Udělejte morfematickou analýzu vět v příkladech (5) – (7).
 - (b) K čemu reduplikace v tomto jazyce slouží?
 - (c) Je tato reduplikace úplná nebo částečná?
 - (d) Pravidelná nebo nepravidelná?
 - (e) Popište Ineseño Chumašskou reduplikaci; referujte k šabloně, kterou jste byli pro tento jazyk vytvořili.
-
- (5) a. Nosiyteltelmemen.
Oni pro to budou šmátrat.
 - b. Kteltelmemen.
Já pro to šmátrám.
-
- (6) Sc'imc'imutelew.
On to oždibuje.
-
- (7) Nokxilxiliwayan.
Já se budu vznášet ve vodě.

Úkol je převzat z knihy Fromkin (2000):87(cv. 2.28).

References

Fromkin, V. A. (2000). Linguistics. An Introduction to Linguistic Theory. Blackwell Publishers.